

Anu-Riikka Lämpinen – Minna Toivanen

Kaverikaruselli

ja 79 muuta vuorovaikutusleikkiä

Tässä pdf-tiedostossa on mukana kirjasta seuraavat näytteet:

- Sisällys
- Alkusanat
- Näytesivut
- Näytekortti

Tutustu kirjaan
verkkokaupassamme

Sisällys

Saatesanat.....	2
1 Vuorovaikutusleikin periaatteet.....	3
2 Vuorovaikutusleikki arjessa.....	7
3 Vuorovaikutusleikkikerho.....	8
4 Ohjeet vuorovaikutusleikkeihin.....	18
Lähteet ja lisätietoa.....	41
Muistiinpanoja.....	42

© Anu-Riikka Lampinen, Minna Toivanen ja PS-kustannus

Saatesanat

Käsissäsi on *Kaverikaruselli ja 79 muuta vuorovaikutusleikkiä* -materiaali, joka sisältää tämän oppaan ja 78 kuvakorttia. Oppaassa kerrotaan leikkien ja leikkikerhon taustalla olevista periaatteista ja annetaan ohjeet leikkeihin. Korteissa on leikkejä kuvaavat piirroksset.

Kaverikarusellin leikit noudattavat Theraplay-leikkien henkeä. Niitä on mahdollista käyttää ja hyödyntää myös vuorovaikutusleikkiryhmien ulkopuolella varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen arkissa tilanteissa. Leikkiohjeet ovat tarkoituksellisesti suppeita ja suuntaa antavia. Jokainen leikin ohjaaja luo leikkitalanteeseen oman persoonallisen, mahdollisimman aidon ja positiivisen ilmapiirin.

Olemme itse käyttäneet vuorovaikutusleikkiä esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja koulupolkinsa aloittavien lasten kanssa. Osallistujajoukossa on ollut muun muassa puhumattomia lapsia ja lapsia, joille ryhmätilanteissa toimiminen tai kaverisuhteet ovat haasteellisia. Vuorovaikutusleikkiryhmä tarjoaa kuvin tuettuna lapsille positiivisen kokemuksen ryhmässä toimimisesta.

Nykyään kaikki vuorovaikutusta tukeva toiminta on tärkeämpää kuin milloinkaan. Toivomme täydestä sydämestämme, että tämä materiaali löytää käyttäjänsä ja yhä useampi lapsi pääsee kokemaan turvallista ja hauskaa yhdessäoloa ryhmässä.

Kiitos, Marjaana Sieväsalu: ilman sinua Anu-Riikka ei olisi koskaan tehnyt *Kuvakki – kuvoin tuettu vuorovaikutusleikki* -materiaalia, jonka sisältämät leikkikuvat on päivitetty tähän tuotteeseen. Kiitos, Anu Lamminen: jos sinua ei olisi, emme me tekijät olisi löytäneet toisiamme. Kiitos myös meidän molempien perheille, läheisille ja ystäville tuesta matkan varrella.

Jouluna 2021, Zoom-yhteydellä toisilleen huudellen Suomen poikki
Anu-Riikka Lampinen ja Minna Toivanen

1 Vuorovaikutusleikin periaatteet

Vuorovaikutusleikit ovat hyvin yksinkertaisia, useimmille jo tuttuja leikkejä varhaislapsuudesta. Esimerkkejä näistä ovat kukkuu-leikit, käsitorni ja pipien rasvaus. Vuorovaikutusleikkejä voi helposti ujuttaa arjen tilanteisiin, mutta vaikuttavimmillaan ne ovat leikkikerhossa.

Vuorovaikutusleikkikerho pohjautuu Theraplay-terapian elementteihin ja ajatusmaailmaan (Booth & Jernberg 2010). Theraplay on vuorovaikutuksen ja kiintymyssuhteen hoitoon kehitetty terapiamuoto, joka keskittyy toiminnallisesti lapsen kokemuksiin tässä ja nyt. Theraplayn avulla muun muassa tuetaan ja vahvistetaan vuorovaikutukseen ja yhteyteen tulemistä sekä lapsen säätelytaitoja. Sen avulla pyritään ymmärtämään lapsen hankalan käyttäytymisen taustalla olevia tarpeita ja löytämään uusia myönteisiä keinoja, joilla voidaan vaikuttaa lapseen ja hänen toimintaansa positiivisella tavalla samalla itsetuntoa tukien.

Vuorovaikutusleikki ei ole terapiaa vaan osa varhaiskasvatusta. Vuorovaikutusleikin keskeiset elementit ovat samoja kuin Theraplayssa:

- jäsentäminen: turvallisuus, rakenne ja säätely
- yhteys: virittäytyminen, tässä ja nyt -hetket, kumppanuus
- hoiva: turvallisuus, itsensä arvostus, stressin vähentäminen
- haaste: taitavuus, hallinta ja leikkisyys.

Aikuinen valitsee vuorovaikutusleikit ennakkoon ryhmän tai lapsen tarpeiden mukaan. Esimerkiksi jos leikkikerhon lapset tarvitsevat säätelyä, valitaan säätelyä tukevia leikkejä. Leikkejä valitessa ja leikkien järjestystä miettiessä on hyvä pitää mielessä, että aktiivisia leikkejä seuraa rauhoittava leikki. Näin päästään säätelämään myös lapsen virittymistä ja vireyttä.

4 Ohjeet vuoro- vaikutusleikkeihin

Jäsentävät leikit

1 Hernepusseleikki

Välineet: hernepussi tai pehmolelu

Aikuinen asettaa hernepussin tai jonkin muun pehmeän lelun päänsä päälle ja pudottaa sen lapsen käsiin kumartumalla lasta kohti. Aikuinen ottaa vuorostaan kiinni lapsen pudottaman hernepussin. Leikkiä voi kehittää pudottamalla hernepussin olkapäältä, kasvojen päältä ja niin edelleen. Lopuksi keuhutaan lasta onnistumisesta ja iloitaan lapsen kanssa.

2 Ilmapalloseleikki

Välineet: ilmapalloja (särkymisen varalta on hyvä olla useampia)

Aikuinen lennättää lapselle ilmapallon. Lapsi palauttaa sen kiinni saatuaan aikuiselle samalla tavoin. Voidaan yhdessä keksiä erilaisia pallon pompautustapoja.

3 Ilmapallopiiri

Välineet: ilmapalloja (särkymisen varalta on hyvä olla useampia)

Istutaan tai seistään piirissä. Ilmapallo heitetään sille, jonka etunimi mainitaan. Yhdessä voidaan sopia, millä tavoin pallo annetaan eteenpäin, esimerkiksi sormella pompauttamalla, polvella tai otsalla.

1 HERNEPUSSILEIKKI